

O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi
Milliy arxeologiya markazi “Fanlararo tadqiqotlar” bo‘limi
to‘g‘risida Nizom

1. Umumiy qoidalar

1.1. “Fanlararo tadqiqotlar” bo‘limi (bundan keyin – Bo‘lim) O‘zR FA Milliy arxeologiya markazi (bundan keyin Markaz)ning tarkibiy bo‘linmasi sanaladi.

1.2. Bo‘lim Markaz Ustaviga, Markaz tadqiqotlarini tartibga soluvchi asosiy me‘yoriy-uslubiy hujjatlarga, Markazning ichki nizomlariga va ushbu Nizomga ko‘ra faoliyat ko‘rsatadi.

1.3. Bo‘limning faoliyati budjet va budjetdan tashqari fondlardan (shu jumladan, shartnoma ishlari mablag‘lari, O‘zbekiston va chet davlatlarning mablag‘lari, nodavlat fondlar va boshqalardan moliyalashtiriladi).

1.4. Bo‘lim ilmiy tadqiqot va ishlab chiqarish xo‘jalik faoliyati uchun zarur bo‘lgan mol-mulkni belgilangan tartibda sotib olish va tasarruf etish huquqiga ega.

1.5. Markazning buxgalteriya bo‘limi, kadrlar bo‘limi, ma‘muriy-xo‘jalik qismi ilmiy-tadqiqot va xo‘jalik shartnoma ishlarini olib borishda laboratoriyaning moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini ta‘minlaydi.

2. Bo‘limning maqsad, vazifalari va asosiy faoliyati

2.1. Bo‘limning maqsadi – yozma manbalar va arxeologik materiallarni o‘zaro solishtirish orqali Markaziy Osiyo, shu jumladan, mamlakatimiz tarixining dolzarb masalalarini yoritishdan iborat.

2.2. Bo‘limning asosiy vazifalari etib quyidagilar belgilangan:

- mintaqa tarixining dolzarb masalalari bo‘yicha ilmiy izlanishlar olib borish;
- respublika bo‘ylab olib borilayotgan arxeologik izlanishlarda ijtimoiy fanlarning zamonaviy tadqiqot usullarini keng qo‘llash;

- respublikamizda joylashgan arxeologik ob‘ektlarni lokalizatsiya qilishda turli tillardagi yozma manbalarga murojaat qilish, ularni o‘zbek tiliga o‘girib, arxeolog tadqiqotlarga amaliy yordam berish;

- arxeologik qazishmalar chog‘ida yoki tasodifan topilgan epigrafik va numizmatik materiallarni aniqlash va ilmiy jamoatchilikka yetkazib berish;

- antropologiya yo‘nalishi bo‘yicha etnografik izlanishlar va dala tadqiqotlari olib borish;

- o‘zbek xalqi moddiy va ma‘naviy madaniyatiga tegishli ilmiy izlanishlarni amalga oshirish;

- turli tillardagi yozma manbalar va arxeologik materiallar negizida o‘zbek davlatchiligi va etnik tarix bo‘yicha ilmiy izlanishlar olib borish;

- fanlararo tadqiqotlar yo‘nalishida ilmiy kadrlar tayyorlash;

- O‘zR FAning Ijtimoiy fanlar bo‘limi institutlari, OTMlari va chet eldagi ilmiy markazlar bilan ilmiy aloqalarni yo‘lga qo‘yish.

3. Bo‘lim faoliyatini boshqarish

3.1. Bo‘limning umumiy boshqaruvini Markaz ilmiy Kengashi umumiy ovozi bilan tanlangan va Markaz direktori tomonidan tasdiqlangan bo‘lim boshlig‘i bajaradi.

3.2. Bo‘lim boshlig‘i o‘z vakolatiga kiradigan laboratoriya faoliyatining barcha masalalarini mustaqil hal qiladi va laboratoriya faoliyati natijalari bo‘yicha Markaz direktori va ilmiy ishlar bo‘yicha direktor o‘rinbosariga javob beradi.

3.3. Bo‘lim boshlig‘i o‘z vakolati doirasida barcha idoralar, mahalliy va xorijiy tashkilotlarda Markazning ilmiy faoliyatini namoyon etadi, laboratoriyaning barcha xodimlari uchun majburiy ko‘rsatmalar beradi, ushbu Nizomda, Markaz Ustavida va O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchilik hujjatlarida ko‘zda tutilgan boshqa vakolatlarini amalga oshiradi.

4. Bo‘limning huquqlari, majburiyatlari va mas‘uliyatlari

4.1. Bo‘lim ta‘minlaydi:

- ilmiy tadqiqotlar mavzularini ishlab chiqadi;
- ilmiy-tadqiqot ishlarining tematik rejasini tuzishni ma‘muriy boshqarish, uni amalga oshirishning borishini kuzatish, murakkab, fanlararo muammolar bo‘yicha ilmiy tadqiqotlarni tashkil etadi;

- davlat boshqaruvi organlari va ilmiy faoliyatini moliyalashtirish orqali Bo‘lim O‘zbekiston va chet elda ilm-fan uchun moliyaviy va moddiy qo‘llab-quvvatlash budjetdan tashqari mablag‘lar va tashkilotlar, maqsadlari bilan belgilangan doirasida, vazifalari va ushbu Nizomning asosiy yo‘nalishlarini belgilaydi;

- Bo‘lim keng ilmiy dasturlar doirasida ishlaydi (grantlar va boshqalar);
- davlat organlariga ilmiy hisobotlarni taqdim yetadi;
- Bo‘lim ilmiy-tadqiqot faoliyati natijalari bo‘yicha yillik ilmiy hisobot tayyorlaydi;

- Markazda ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish bilan bog‘liq boshqa tadbirlarda qatnashadi.

4.2. Bo‘lim xo‘jalik shartnomalarini amalga oshirishdan tushgan mablag‘lardan 10% miqdorida ustama xarajatlarning markazlashtirilgan qismida Markazga ajratmalarni kafolatlaydi.

4.3. Bo‘lim quyidagi huquqlarga ega:

- Markaz tarkibiy bo‘limlaridan ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq, belgilangan tartibda, statistik, buxgalteriya hisobi va boshqa hisobot ma‘lumotlarini olish;

- ilmiy-texnika mahsulotlarini yaratish va o‘tkazish uchun buyurtmachilar bilan Markaz direktori tomonidan tuzilgan xo‘jalik shartnomalari tuzish uchun zarur hujjatlarni tayyorlashda qatnashish, shuningdek, ularni amalga oshirishda qatnashish;

- ilmiy-tadqiqot faoliyati natijalarini e‘lon qilish. Bo‘lim arxivida saqlanayotgan ilmiy hisobotlar mualliflarning intellektual mulki hisoblanadi - ochiq varaqlar egalari (O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq);

- ushbu qoida, Bo‘lim Ustavi va O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlari doirasida tadqiqotlarni tashkil etish va o‘tkazish sohasidagi boshqa harakatlarni amalga oshirish.

5. Faoliyatini tashkil etish

5.1. Bo‘lim xodimlari tasdiqlangan shtat jadvali asosida shakllantiriladi.

5.2. Bo‘lim xodimlari tanlab olingan bir yillik va ko‘p yillik ilmiy mavzular bo‘yicha izlanishlar olib borishni o‘z zimmasiga oladilar.

5.3. Ilmiy ishlar bo‘yicha direktor o‘rinbosari tomonidan tasdiqlangan besh yillik va yillik rejalar asosida tadqiqot va boshqa ishlar, turli manbalardan moliyalashtiriladigan loyihalar va dasturlarning aniq ijrochilari bilan tuzilgan shartnomalar Bo‘lim mudiri va Markazning ilmiy ishlar bo‘yicha direktor o‘rinbosari bilan kelishib olindi. Bo‘lim tomonidan olib borilayotgan tadqiqotlar Markazning ilmiy-tadqiqot rejasiga kiritilgan. Rejalarning bajarilishi to‘g‘risidagi hisobotlar Markaz bo‘limlari uchun belgilangan ilmiy-tadqiqot hisobotlari shartlarida taqdim etiladi.

6. Nizomni tasdiqlash va o‘zgartish (qo‘shimchalar kiritish)

6.1. Mazkur Nizom, shuningdek, unga kiritilgan barcha o‘zgartirish va qo‘shimchalar Markaz direktori tomonidan tasdiqlanadi va belgilangan tartibda ro‘yxatdan o‘tkaziladi.

7. Bo‘limni qayta tashkil etish (yoki tugatish).

7.1. Bo‘limni qayta tashkil etish (yoki tugatish) masalasi muassis tomonidan Fanlar akademiyasi bilan kelishilgan holda hal etiladi.

7.2. Bo‘lim tugatilgan taqdirda barcha ishlanmalar (ilmiy izlanishlar natijalari) Markaz fondlariga va hujjatlari Markaz arxiviga topshiriladi.

Kelishilgan holda:

Markaz direktori:

t.f.d. F.A. Maqsudov

Bo‘lim boshlig‘i:

t.f.d. G‘. Boboyorov